

Schriftelijke vragen 2026 Z/26/807667 /D-1030003

Formulier voor het beantwoorden van (een) schriftelijke vra(a)g(en) als bedoeld in artikel 51 van het **Reglement van Orde** voor de vergadering van de raad van de gemeente **Gorinchem**.

**Schriftelijke vragen van Dhr. Tekir en van der Geest van de fractie D66 en CDA, inzake
Waarom stijgen tarieven voor verenigingen zoveel harder?, 13-04-2026**

De fracties van D66 en CDA hebben onlangs kennisgenomen van het nieuwe tarievenstelsel voor gemeentelijke gym- en sportzalen (raadsinformatiebrief D-1019079). Dit nieuwe stelsel bevat forse kostenstijgingen voor verschillende typen huurders, zoals (sport)verenigingen.

Wij begrijpen dat stijgende kosten voor onderhoud, beheer en schoonmaak vragen om een herijking van tarieven. Tegelijkertijd maken wij ons zorgen over de impact van deze forse verhogingen op gebruikers en daarmee op sportdeelname en betaalbaarheid voor inwoners.

Met name de stijging voor verenigingen is aanzienlijk: bij gymzalen stijgt het tarief met liefst 66% (exclusief indexatie). Dit kan direct doorwerken in contributies en toegankelijkheid van sport. Niet alleen voor de positieve impact op fysieke gezondheid, maar ook voor de mentale gezondheid. Wat D66 en CDA betreft moet laagdrempelige toegang tot sport leidend zijn bij de bepaling van nieuwe tarieven. Daarom hebben D66 en CDA de volgende vragen:

VRAAG

1. Hoeveel verenigingen, maatschappelijke organisaties en commerciële partijen maken gebruik van gemeentelijke gym- en sportzalen en worden dus geraakt door deze tariefverhoging?
2. Heeft het college inzicht in de gevolgen van deze tariefstijgingen voor sportverenigingen, bijvoorbeeld in termen van stijgende contributies voor leden?
3. Kan het college toelichten waarom de procentuele stijging voor verenigingen (bijvoorbeeld +66% voor gymzalen) aanzienlijk hoger is dan die voor commerciële en particuliere gebruikers (circa +6%)?
4. Hoe verhoudt deze keuze zich tot het uitgangspunt om sport en bewegen laagdrempelig te houden? Welke andere stimuleringsinstrumenten ziet het college?
5. Is het college bereid te onderzoeken of maatwerk mogelijk is voor verenigingen die bovengemiddeld veel gebruikmaken van gemeentelijke zalen of financieel zwaar worden geraakt (bijvoorbeeld via staffelkortingen of volumekorting)?
6. De tarieven zijn gebaseerd op een onderzoek uit 2019. Waarom is gekozen voor deze (relatief oude) benchmark en niet voor recentere cijfers?
7. Kan het college inzicht geven in hoe Gorinchem zich met de nieuwe tarieven verhoudt tot vergelijkbare gemeenten anno 2026/2027?
8. Op welke wijze zijn gebruikers betrokken bij de totstandkoming van de nieuwe tarieven? En wat zijn de eerste reacties van gebruikers op deze wijzigingen?
9. Zijn er nog periodes (zowel qua moment in de week als in het jaar) dat de gemeentelijke gym- en sportzalen niet tot weinig gebruikt worden?
 - a. Zo ja, ziet het collegemogelijkheden om voor die periodes daltarieven in te stellen?
10. Het college geeft aan in de raadsinformatiebrief dat "het regelmatig gebeurt dat de locaties vervuild achterblijven of beschadigingen ontstaan aan materialen en inventaris".
 - a. Hoe vaak komt dit voor?
 - b. Wat heeft het college gedaan om de verantwoordelijke te kunnen achterhalen en de kosten te verhalen?

D66 en CDA vinden het belangrijk dat sport voor iedereen toegankelijk blijft en zien uit naar de beantwoording van deze vragen.

ONDERTEKENING

Ilhan Tekir
Joost van der Geest

Antwoorden van burgemeester en wethouders 11-05-2026:

1) Hoeveel verenigingen, maatschappelijke organisaties en commerciële partijen maken gebruik van gemeentelijke gym- en sportzalen en worden dus geraakt door deze tariefverhoging?

In 2025 waren de gemeentelijke gym- en sportzalen gebruikt door circa 43 commerciële partijen, 18 maatschappelijke organisaties en 13 sportverenigingen, die allemaal minimaal 10 keer een gymzaal of sportzaal hadden gehuurd.

2) Heeft het college inzicht in de gevolgen van deze tariefstijgingen voor sportverenigingen, bijvoorbeeld in termen van stijgende contributies voor leden?

Het college weet van een aantal verenigingen wat de mogelijke gevolgen kunnen zijn van deze tariefstijgingen, zoals de kans op verhoogde contributies voor leden. Echter hebben nog niet alle verenigingen dit inzichtelijk gemaakt en/of doorberekend.

3) Kan het college toelichten waarom de procentuele stijging voor verenigingen (bijvoorbeeld +66% voor gymzalen) aanzienlijk hoger is dan die voor commerciële en particuliere gebruikers (circa +6%)?

Zoals in de raadsinformatiebrief (D-1019079) is toegelicht is de stijging voor verenigingen niet hoger dan voor commerciële en particuliere gebruikers. De stijging voor de commerciële partijen is hoger dan de 6% zoals hierboven aangegeven. De stijging is niet de € 1,12 (6%), maar € 8,36 voor de commerciële en particuliere gebruikers op 1 september 2026.

Uit de volgende alinea van de raadsinformatiebrief blijkt dit:

'Tariefverhoging commerciële partijen in één keer

De verhoging van de tarieven voor de commerciële partijen is gebaseerd op het huidige hogere incidentele tarief en zal in één keer plaatsvinden per 1 september. De tarieven voor de partijen die normaal een seizoen tarief betalen zullen dus niet met € 1,12 stijgen maar met € 8,36. Dit is een forse stijging, maar nog onder de landelijke commerciële tarieven van het tarieven onderzoek sport 2019 van het Mullier Instituut (zie hoofdstuk 3, bijlage Nieuw tarievenstel gemeentelijke gymzalen Gorinchem).'

4) Hoe verhoudt deze keuze zich tot het uitgangspunt om sport en bewegen laagdrempelig te houden? Welke andere stimuleringsinstrumenten ziet het college?

Het college blijft zich inzetten voor het laagdrempelig houden van sport en bewegen, wat een belangrijke waarde is in de gemeente Gorinchem. Tegelijkertijd is het noodzakelijk om de tarieven aan te passen om de kosten voor onderhoud, schoonmaak en beheer te dekken. De nieuwe tarievenstructuur is bedoeld om transparantie te bieden en tegelijkertijd het gebruik van de gymzalen financieel haalbaar te houden.

5) Is het college bereid te onderzoeken of maatwerk mogelijk is voor verenigingen die bovengemiddeld veel gebruik maken van gemeentelijke zalen of financieel zwaar worden geraakt (bijvoorbeeld via staffelkortingen of volumekorting)?

Het college kiest er niet voor om aanvullende maatwerkregelingen, zoals staffel- of volumekortingen voor verenigingen die bovengemiddeld veel gebruik maken, in te voeren. Met de nieuwe tarievenstructuur is juist bewust gekozen voor een sterke vereenvoudiging: het aantal tarieven is teruggebracht van twaalf naar drie vaste tarieven. Daarbij vervallen de seizoenstarieven en incidentele tarieven.

Deze keuze is gemaakt om het systeem transparanter, eerlijker en beter uitvoerbaar te maken. Het opnieuw toevoegen van maatwerk of kortingsconstructies, zoals volumekorting, zou deze vereenvoudiging tenietdoen en opnieuw leiden tot een complex en minder uitlegbaar tarievenstelsel.

Het college blijft de effecten van de tariefwijziging volgen en in gesprek met gebruikers, maar ziet geen aanleiding om binnen de nieuwe, vereenvoudigde structuur alsnog maatwerk toe te passen.

6) De tarieven zijn gebaseerd op een onderzoek uit 2019. Waarom is gekozen voor deze (relatief oude) benchmark en niet voor recentere cijfers?

De tarieven zijn gebaseerd op het Mulier Instituut Tarievenonderzoek uit 2019, dat het meest recente en breed geaccepteerde benchmark was voor sporttarieven in Nederland. Dit onderzoek is geactualiseerd door middel van indexatie naar het prijspeil van 2025.

Vraag 7: Kan het college inzicht geven in hoe Gorinchem zich met de nieuwe tarieven verhoudt tot vergelijkbare gemeenten anno 2026/2027?

Met de nieuwe tarieven die per 1 september 2027 ingaan, blijft Gorinchem ook in vergelijking met andere vergelijkbare gemeenten een aantrekkelijke optie. De uurprijs voor verenigingen in Gorinchem ligt in 2027 nog steeds onder het landelijk gemiddelde van 2025. Dit betekent dat, ondanks de tariefverhogingen, de tarieven voor verenigingen in Gorinchem lager blijven dan in veel andere gemeenten.

We hebben de tarieven getoetst aan die van vergelijkbare gemeenten (zie bijlage – Benchmark tarieven gym- en sportzaal) en we kunnen concluderen dat de verhogingen voor Gorinchem redelijk en marktconform zijn. Het college heeft er bewust voor gekozen om de tarieven zo te stellen dat ze aantrekkelijk blijven voor lokale verenigingen en maatschappelijke initiatieven, terwijl ze tegelijkertijd voldoende middelen genereren voor het noodzakelijke onderhoud en beheer van de gym- en sportzalen.

8) Op welke wijze zijn gebruikers betrokken bij de totstandkoming van de nieuwe tarieven? En wat zijn de eerste reacties van gebruikers op deze wijzigingen?

Gebruikers zijn geïnformeerd over de wijziging van het tarievenstelsel via e-mail en participatiemomenten tijdens binnen- en buitensport overleggen. De eerste reacties (25-11-2025) op het concept van de nieuwe tarieven bij de participatiemomenten waren gemengd: velen waarderen de vereenvoudiging van de structuur, maar er is ook bezorgdheid over de hoogte van de verhoging. Tegelijkertijd erkennen de verenigingen de noodzaak om de schoonmaak op een goed niveau te houden, wat bijdraagt aan de levensduur van de zalen en de algehele kwaliteit van de faciliteiten. Daarnaast krijgt de hygiëne voor de gebruikers een stimulans.

Door de feedback die tijdens deze participatiemomenten is ontvangen, heeft het college besloten om de oorspronkelijke verhoging, die op 1 september 2026 zou ingaan, uit te smeren over twee jaar. Dit geldt alleen voor de tarieven van de verenigingen en maatschappelijke partijen. Dit betekent dat de tarieven op 1 september 2026 zullen stijgen met €2,88 voor de verenigingen en €2,47 voor de maatschappelijke organisaties en op 1 september 2027 zullen de tarieven weer stijgen met dezelfde bedragen. Deze aanpassing is bedoeld om de impact voor gebruikers te verzachten en hen meer tijd te geven om zich voor te bereiden op de veranderingen. Het college blijft in gesprek met de gebruikers om eventuele knelpunten te identificeren en de impact van de veranderingen te monitoren.

9) Zijn er nog periodes (zowel qua moment in de week als in het jaar) dat de gemeentelijke gym- en sportzalen niet tot weinig gebruikt worden?

Er zijn inderdaad periodes dat er minder gebruik gemaakt wordt van de gemeentelijke gym- en sportzalen. Zoals tijdens de schoolvakanties of in de zomerperiode waarin bijvoorbeeld de korfbal, handbal en hockey buiten sporten.

10) Het college geeft aan in de raadsinformatiebrief dat "het regelmatig gebeurt dat de locaties vervuild achterblijven of beschadigingen ontstaan aan materialen en inventaris."

10a) Hoe vaak komt dit voor?

Wekelijks wordt één of meerdere gymzalen of sportzaal vervuild aangetroffen. Schade door vandalisme of intensief gebruik is niet op structurele basis en per locatie afhankelijk. In het kader van het onderzoek naar het onderbrengen van het beheer van de gemeentelijke gym- en sportzalen bij SGS wordt onderzocht of deze overdracht een positief effect kan hebben op de schoonmaak en het beheer.

10b) Wat heeft het college gedaan om de verantwoordelijke te kunnen achterhalen en de kosten te verhalen?

Het komt geregeld voor dat gym- en sportzalen vervuild achterblijven of dat er beschadigingen ontstaan aan materialen en inventaris. Alle huurders zijn gevraagd om dergelijke schade of vervuiling onmiddellijk te melden, zodat we kunnen proberen de veroorzaker te achterhalen en de kosten voor herstel en/of schoonmaak door te berekenen. Het is echter lastig om de verantwoordelijke direct aan te wijzen, aangezien er geen structurele beheerder aanwezig is in de zalen. Dit is anders dan bij de sporthallen, die worden beheerd door SGS, waar schade en vervuiling beter kan worden gevolgd en de verantwoordelijke eenvoudig wordt geïdentificeerd.

Burgemeester en wethouders van Gorinchem,
de secretaris, de burgemeester,

ValidSigned door Heleen Kromkamp ValidSigned door Reinie Melissant
op 11-05-2026 op 12-05-2026